

REPUBLIKA SLOVENIJA INFORMACIJSKI POOBlašČENEC		
Prejeto: 03-01-2019	Sig. znak: 0519	
Vredn.:	Vredn.:	Priloge:
Številka zadeve: 0902-17/2014/27		

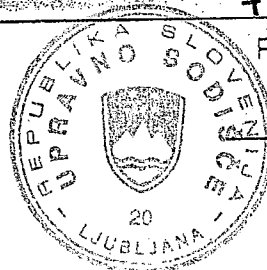
I U 1149/2015-16

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA
UPRAVNO SODIŠČE RS, LJUBLJANA

UPRAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

7.12. 2018

Podpis pristojne
sodne osebe:

Poehl

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

IN

SKLEP

Upravno sodišče Republike Slovenije je v senatu, ki so ga sestavljali višji sodniki mag. Darinka Dekleva Marguč kot predsednica ter dr. Boštjan Zalar in Liljana Polanec kot člana,

ob sodelovanju pravosodne svétnice Tine Tratnik, ki je v zadevi poročala in višje pravosodne svetovalke Martine Greif kot zapisnikarice,

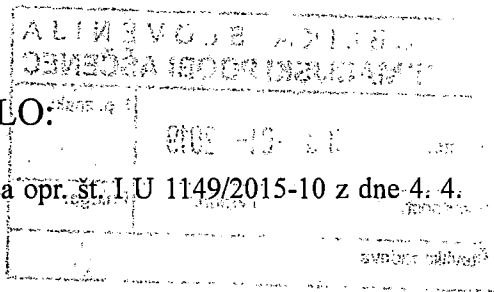
v upravnem sporu tožeče stranke: TELEKOM SLOVENIJE d. d., Cigaletova ulica 15, Ljubljana, ki jo zastopa Odvetniška družba Kavčič, Rogl in Bračun, o. p., d. o. o., Ljubljana, zoper toženo stranko: REPUBLIKA SLOVENIJA, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Zaloška cesta 59, Ljubljana,

zaradi dostopa do informacij javnega značaja,

o tožbi zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 0902-17/2014/22 z dne 8. 7. 2015,

na seji 7. decembra 2018

ODLOČILO:

- I. Postopek, prekinjen s sklepom tega sodišča opr. št. I U 1149/2015-10 z dne 4. 4. 2016, se nadaljuje.
- II. Tožba se zavrne.
- III. Vsaka stranka trpi svoje stroške postopka.

OBRAZLOŽITEV:

1. Prosilka (novinarica RTV Slovenija) je z vlogo z dne 10. 7. 2014 od tožeče stranke zahtevala podatek o vseh sponzorskih in donatorskih pogodbah v obliki blaga in storitev (na primer telefona ali impulzov), ki so bili dani političnim strankam, novinarjem - medijskim hišam in javnim uslužbencem z navedbo imena osebe, kakšna je bila storitev oziroma blago, v kakšnem znesku ter za kakšen namen, vse za obdobje od leta 2012 do leta 2014. Navedeno zahtevo je organ zavrnil z dopisom z dne 18. 7. 2014 iz razloga, ker v navedenem obdobju ni imel takih pogodb. Zoper odgovor je prosilka dne 29. 7. 2014 vložila pritožbo na toženo stranko, ki je o njej odločila z odločbo št. 0902-17/2014/13 z dne 30. 1. 2015 in delno ugodila pritožbi, odgovor delno odpravila in tožeči stranki naložila, da prosilki v roku 31 dni od vročitve odločbe posreduje elektronske kopije v točkah 1.1. do 1.4 navedenih dokumentov. Navedeno odločbo je Upravno sodišče s sodbo in sklepom opr. št. I U 390/2015 z dne 23. 4. 2015 odpravilo iz razloga, ker upravni organ sklepanja, da obrazci za interno naročilo za izdajo mobilnih aparatov v testne namene, obrazca za interno naročilo za izdajo blaga kot darilo zunanjim uporabnikom, sklepi o dodelitvi testnih priključkov in zahtevki – naročila za izdajo testne TK naprave, pomenijo sponzorske ali donatorske pravne posle ali da imajo vsaj učinek teh pravnih poslov, ni obrazložil tako, da bi sodišče to stališče lahko preizkusilo. Sodišče je tudi zapisalo, da z vidika ZDIJZ ni pomembno razlikovanje med sponzorskimi in donatorskimi pogodbami in pravnimi posli, ki imajo enake učinke kot sponzorski in donatorski pravni posli, saj ZDIJZ za vse te vrste pravnih poslov določa javnost osnovnih podatkov. Je pa sodišče ocenilo, da bi morala tožena stranka v obrazložitvi opredeliti kriterije, ki so pravno odločilni za presojo, ali ima nek pravni posel učinke sponzorstva oziroma donatorstva. Štelo je, da zgolj zavezančev namen dodeljevanja naprav za testiranje ali kot darilo še ne pomeni, da gre za sponzorske ali donatorske pravne posle oz. za pravne posle, ki imajo tak učinek. Enako je sodišče štelo, da tudi oblika protistoritve sponzoriranja (npr. testiranje) še ne opredeljuje pravne narave

pravnega posla. Sodišče je v sodbi opr. št. I U 390/2015 navedlo, da namen promocije in neodplačnost testiranja glede na določbe ZMed, ZAvMS in ZOUTI ne zadošča za utemeljitev, da gre za sponzorski pravni posel oz. pravni posel, ki ima enake učinke.

2. Tožena stranka je v ponovljenem postopku z izpodbijano odločbo delno ugodila pritožbi prosilke in odgovor tožeče stranke z dne 18. 7. 2014 delno odpravila ter tožeči stranki naložila, da prosilki v roku 31 dni od vročitve odločbe posreduje elektronske kopije v točkah od 1.1 do 1.4 navedenih dokumentov (1. točka izreka), pri čemer mora prekriti vse, razen tam navedenih rubrik. V preostalem delu (tj. v delih dokumentov, ki jih mora tožeča stranka v skladu s 1. točko izreka te odločbe prekriti), je prosilkinu pritožbo zavrnila (2. točka izreka) in odločila, da v tem postopku posebni stroški niso nastali (3. točka izreka). ZDIJZ v petem odstavku 1.a člena določa, da je poslovni subjekt pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava zavezanec za dostop do informacij javnega značaja iz 4.a člena ZDIJZ, ki so nastale kadarkoli v času, ko je bil pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, ne glede na to, da so nastale pred uveljavitvijo ZDIJZ-C, torej pred dnem 17. 4. 2014. Pri poslovnih subjektih pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava so informacije javnega značaja le tiste informacije, ki jih ZDIJZ primeroma navaja v 4.a členu; take so med drugim informacije iz sklenjenih sponzorskih in donatorskih pogodb in drugih pravnih poslov, s katerimi se dosega enak učinek. Na podlagi drugega odstavka 4.a člena ZDIJZ je informacija javnega značaja tudi informacija, ki je nastala na podlagi teh pravnih poslov oziroma je z njimi neposredno povezana, če je, ne glede na določbe prvega odstavka 6. člena tega zakona (izjeme od prostega dostopa), za njeno razkritje podan prevladujoči javni interes iz drugega odstavka 6. člena tega zakona. Donatorska in sponzorska pogodba sta inominatna kontrakta in slovenski pravni red ne daje njune splošne definicije. Posamezne parcialne definicije donacije se pojavljajo v različnih (predvsem davčnih) predpisih, medtem ko je pojem »sponzorstvo« še bolj posredno definiran v medijski in oglaševalski zakonodaji. Donacija in sponzorstvo sta pojma, katerih vsebino je izoblikovala praksa in noben zakon ne določa obveznih elementov ali obličnosti teh pogodb. Donacija in sponzorstvo sta predvsem ekonomsko-trženjska pojma, ki se zaradi svoje vsebine razpolaganja s finančnimi in nefinančnimi sredstvi obravnavata zlasti z vidika davčnega prava, za obstoj in veljavnost učinkov donacije oziroma sponzorstva pa sklenitev pogodbe v pisni obliki nikakor ni pogoj. Sponzorska pogodba je lahko pogodba *sui generis* ali pa mešana pogodba. Organ citira definicije iz Zakona o medijih (ZMed, prvi odstavek 52. člena), Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (ZAvMS, 14. točka 3. člena), Direktive 89/552/EGS o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov, Zakona o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov (ZOUTI, 8. točka 2. člena), Direktive 2003/33/ES o približevanju zakonov in drugih predpisov držav

članic o oglaševanju in sponzorstvu tobačnih izdelkov (2. člen), Zakona o zdravilih (ZZdr-2, 90. tč. 6. člena) in Direktive 2001/83/ES o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini. Nobena od citiranih definicij sicer ne definira sponzorstva na splošno, ampak le v zvezi s posameznimi »občutljivimi« področji, vendar pa je iz teh definicij, ob upoštevanju obstoječe pravne teorije in prakse ter teorij drugih družboslovnih strok, mogoče izvesti kriterije (nekakšen »najnižji skupni imenovalček«), ki jih je treba upoštevati ob presoji, ali gre za sponzorske pravne posle oziroma pravne posle z učinki enakimi sponzorskim po ZDIJZ. Vrhovno sodišče RS že leta 1999 (sodba II Ips 48/98) dejanskega učinka na tržno komuniciranje (promocijo) ni štelo kot odločilno za obstoj sponzorske pogodbe, ampak je za odločilno štelo namen sponzorja, da s svojim prispevkom pridobi določeno korist oziroma protistoritev (tudi če pogodba nazadnje ni izpolnjena). V teoriji se sponzorstvo razlaga kot oblika oglaševanja oziroma korporativne komunikacije in kot posebno (pogodbeno) razmerje, od katerega imata oba udeleženca v odnosu neko medsebojno korist - sponzor se zaveže, da bo podprl dejavnost sponzoriranca s finančnimi sredstvi, storitvami ali blagom, sponzoriranec pa bo v zameno opravil storitev oglaševanja sponzorja in njegovih blagovnih znamk (tudi demonstracije in testiranja). Kot cilje sponzorstva z vidika sponzorja se navajajo tudi promocija z vzorčnimi modeli, demonstriranje funkcionalnosti izdelkov, spodbujanje poskusne uporabe izdelka v povezavi z online podporo, promoviranje novega izdelka in izvedba test marketinga, predstavitev izdelka novemu segmentu kupcev, ustvarjanje priložnosti za druženje s poslovnimi partnerji, drugimi sponzorji ali odločevalci. Protistoritev sponzoriranca ni nujno le v neposrednem reklamiranju oziroma prikazovanju izdelka, blagovne znamke ali firme sponzorja, ampak so vrste in učinki protistoritev lahko bistveno širši in lahko obsegajo tudi dejavnosti, ki nimajo neposrednega izraza v (širši) javnosti v obliki neposrednega prikazovanja (npr. mnenja, podana po testiranju, ki nadomeščajo obsežnejše trženjske analize, prikrito oglaševanje, ustvarjanje pozitivne podobe ob medijskem poročanju, »opinion making«, izobraževanje javnosti o sponzorjevi branži, ipd), zagotovo pa imajo ali bi lahko imeli vsaj posredne pozitivne učinke na sponzorjevo poslovanje.

3. Upošteva predpise, prakso in teorijo ter upošteva namen ZDIJZ, ki je v zagotavljanju transparentnosti poslovanja poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, je tožena stranka ugotovila, da so bistveni elementi sponzorstva oziroma sponzorskih pravnih poslov: - pričakovana vzajemna korist sponzorja in sponzoriranca; - sponzorjev namen promocije ali uveljavitve svojega imena, firme, blagovne znamke, podobe, dejavnosti ali izdelka ali izvedba tržne analize (test marketing) in - značilnost sponzorirančeve protistoritve, da v razmerju do sponzorjevega prispevka potencialno lahko doseže promocijo ali uveljavitev sponzorjevega imena, firme, blagovne znamke, podobe, dejavnosti ali izdelka ali mu priskrbi rezultate tržne analize ali uporabniške izkušnje (test

marketing). Zavezanec je sam navedel, da zunanjim uporabnikom dodeljuje naprave in storitve zato, da jih testirajo, promovirajo in prikazujejo, vse z namenom pridobiti njihov odziv, pri čemer jim naprave in storitve zagotavlja brez finančne kompenzacije z njihove strani. V dopisu z dne 12. 9. 2014 je zavezanec jasno zapisal, da je poslovno zainteresiran pridobiti odziv uporabnikov kot tudi, da naprave in storitve iz svoje ponudbe predstavi javnosti oziroma javnost z njimi seznaniti, kar »vključuje tudi omogočanje preizkušanja njihovih funkcij osebam, ki poročajo (v tradicionalnih medijih, blogih...) o razvoju in možnostih, ki jih (nove) naprave in storitve elektronskih komunikacij ljudem omogočajo«. Poleg tega je zavezanec v preteklosti kot podlago sponzorskih in donatorskih dogovorov predvidel »zagotovitev telekomunikacijskih povezav ali storitev in omogočanje brezplačne telefonske številke«, pri čemer je svojo sponzorsko in donatorsko vpletenost razdelil na štiri ravni: 1. manjše donacije, 2. manjša sponzorstva, 3. sponzorstva in 4. strateška sponzorstva in donatorstva. Zavezanec je sprejel Pravilnik o dodeljevanju in uporabi testnih elektronskih komunikacijskih priključkov (Pravilnik o dodeljevanju), ki v 2. členu določa, da zavezanec med drugim dodeljuje testne TK priključke, testne TK naprave in omogoča uporabo testnih TK storitev za testiranje, promocijo ali prikazovanje njihovega delovanja. Kot zunanji uporabniki, ki lahko izvajajo testno promocijo in prikazovanje, so opredeljeni novinarji in pogodbeni partnerji (2. alineja prvega odstavka 3. člena Pravilnika o dodeljevanju), ki so po zaključku dolžni predložiti pisno poročilo o opravljenem testiranju, promociji ali prikazovanju (1. alineja 11. člena Pravilnika o dodeljevanju), h čemur se zavežejo s pisno izjavo o testiranju, ki jo mora pridobiti delavec zavezanca, ki je zadolžen za posamezno dodelitev (9. člen Pravilnika o dodeljevanju). V skladu s tretjim odstavkom 2. člena Pravilnika o dodeljevanju lahko zavezanec za promocijo poslovanja kot darilo dodeljuje TK priključke in TK naprave. Za odobritev dodelitve testnih TK priključkov, naprav ali storitev ter za dodelitev TK priključka ali naprave je pristojen sektor za prodajo (4., 19. in 21. člen Pravilnika o dodeljevanju), ki tudi vodi evidenco o dodelitvi testnih TK priključkov, naprav in storitev, zunanjih uporabnikov in obdarovancev (prvi odstavek 20. člena Pravilnika o dodeljevanju). Vsi obrazci za interno naročilo za izdajo mobilnih aparatov v testne namene vsebujejo sklic na Pravilnik o dodeljevanju in »določbo«, da je zadolženec dolžan pripraviti pisno poročilo o testiranju. IP se je z vpogledom v dokumentacijo prepričal, da obrazci za interno naročilo za izdajo mobilnih aparatov v testne namene, glede katerih so zunanji uporabniki novinarji, medijske hiše ali javni uslužbenci (oziroma pravne osebe javnega prava), po svoji vsebini pomenijo sponzorske pravne posle, ker gre za prispevek zavezanca v obliki TK naprave, dan z namenom, da zunanji uporabnik brezplačno uporablja dodeljeno TK napravo in storitve tako, da testira, demonstrira in promovira posamezno TK napravo in storitve, ki jih posamezna TK naprava omogoča, pri čemer se je zunanji uporabnik zavežal, da bo o testiranju, demonstriranju ali promoviranju poročal zadolžencu, da bo ta lahko pripravil

poročilo. Pri tem ni bistveno, ali so bila poročila dejansko tudi pridobljena ali izdelana oziroma ni bistveno, ali je sponzoriranec s svojim ravnanjem (uporabo, testiranjem, promoviranjem, demonstriranjem) tudi dejansko dosegel povečanje prodaje posamezne naprave oziroma ugleda ali blagovne znamke zavezanca. Bistveno je, da so konkretni sponzoriranci (novinarji, medijske hiše in javni uslužbenci) dejansko imeli možnost, da dosežejo te cilje, da je bil sponzorjev namen ob dodelitvi naprav, da sponzoriranec doseže te cilje, in da so sponzoriranci od razmerja imeli korist v obliki brezplačne uporabe sponzorjevih naprav. Iz navedenih razlogov in ker zavezanec z njimi razpolaga v materializirani obliki, obrazci naštetih pod 1.1. točko izreka izpodbijane odločbe za interno naročilo za izdajo mobilnih aparatov v testne namene predstavljajo informacijo javnega značaja po 1. alineji prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ. Iz enakih razlogov obrazci naštetih pod 1.3. točko izreka izpodbijane odločbe (sklepi o dodelitvi testnih priključkov), glede katerih so zunanji uporabniki, novinarji, medijske hiše ali javni uslužbenci (oziroma pravne osebe javnega prava), po svoji vsebini pomenijo sponzorske pravne posle, s to razliko, da gre za prispevek zavezanca kot sponzorja v obliki priključkov in mobilnih storitev in na drugi strani za korist sponzoriranca v obliki brezplačnega koriščenja teh mobilnih storitev. V teh obrazcih sta namen zavezanca in protistoritev sponzoriranca celo nekoliko bolj konkretno opredeljena kar navedejo v tabeli (npr. testiranje naprav za specialno revijo, testiranje storitev z namenom predstavitve v specializirani reviji, promocija storitev v oddajo, v kateri zavezanec sodeluje kot pokrovitelj, dodelitev storitev novinarju za namen testiranja dodeljene naprave...). Glede najemnih pogodb o sklenitvi najemnega razmerja za uporabo blaga za test iz 1.4. točke izreka izpodbijane odločbe je IP ugotovil, da je namen teh pogodb, ki so sicer poimenovane kot „najemne“, v tem, da medijska hiša, novinar ali medij testirajo napravo, ki jo brezplačno prispeva zavezanec, zato gre po vsebini in učinku za sponzorsko in ne najemno pogodbo. Nadalje je IP z vpogledom v obrazce za interno naročilo za izdajo, na katerega se nanaša 1.2. točka izreka izpodbijane odločbe, blaga kot darilo zunanjim uporabnikom (za pravne ali fizične osebe) ugotovil, da obrazec z dne 12. 4. 2013 predstavlja donatorsko pogodbo, ker se je zavezanec z njo zavezal medijski hiši brezplačno predati naprave in storitve, na dokumentu pa je izrecno označeno »donacija«. IP se je o tem, ali je posamezen sponzoriranec novinar, medijska hiša ali javni uslužbenec prepričal z vpogledom v razvid medijev, razvid samostojnih novinarjev, poslovni register in druge javno dostopne vire ali pa to izhaja že neposredno iz posameznega zahtevanega dokumenta. Z dokumenti, ki bi pomenili sponzorske ali donatorske pravne posle ali pravne posle z enakimi učinki in bi se nanašali na politične stranke, zavezanec ne razpolaga. V skladu z vsem navedenim IP povzema, da v izreku opredeljeni obrazci po svojem učinku pomenijo sponzorske oziroma donatorske pravne posle in nedvomno imajo učinke, enake učinkom sponzorskih oziroma donatorskih pravnih poslov. Dokumenti so nastali v obdobju od 1. 1. 2012 do 10. 7. 2014, t.j. v obdobju, ko je bil zavezanec pod

prevladujočim vplivom oseb javnega prava, in zavezanec z njimi razpolaga, zato predstavljajo informacije javnega značaja. Vsi navedeni obrazci, pogodbe, sklepi in zahtevki pa so na vidnem mestu in jasno označeni s štampljko »poslovna skrivnost«, zato izpolnjujejo t. i. subjektivni kriterij za obstoj poslovne skrivnosti. Ob izkazanem subjektivnem kriteriju poslovne skrivnosti ni potrebe po ugotavljanju, ali je podan tudi objektivni kriterij poslovne skrivnosti, je pa treba preveriti, ali v konkretnem primeru pridejo v poštev določbe tretjega odstavka 39. člena ZGD-1, po katerem se kot poslovna skrivnost ne morejo označiti tisti podatki, ki so po zakonu javni. Gre za ti. absolutno javne podatke, tj. podatke, na katerih razkritje volja »prizadetega« poslovnega subjekta nima vpliva. Na podlagi izrecne določbe prvega odstavka 6.a člena ZDIJZ se, ne glede na 2. tč. prvega odstavka 6. člena tega zakona, dostop do taksativno navedenih podatkov vseeno dovoli, če gre za osnovne podatke o sklenjenih pravnih poslih iz 1. alineje prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ (torej tudi sponzorske in donatorske pravne posle in pravne posle, ki imajo enake učinke), in sicer: podatek o vrsti posla, pogodbenem partnerju (za pravno osebo: naziv ali firma, sedež, poslovni naslov in račun; za fizično osebo: osebno ime in kraj bivanja), pogodbeni vrednost in višina posameznih izplačil, datum in trajanje posla in enaki podatki iz aneksa k pogodbi. Če se torej zahtevani podatki nanašajo na te primeroma navedene pravne posle, so zgoraj taksativno navedeni podatki (iz 1. odst. 6.a člena ZDIJZ) absolutno javni. Zavezanec je ravnal napačno, ker je prosilki zavrnil dostop, ker naj zahtevani dokumenti ne bi pomenili sponzorskih ali donatorskih pravnih poslov. Napačno je namreč odgovoril na pravno vprašanje, kaj so sponzorski oziroma donatorski pravni posli oziroma kakšne učinke imajo. Zavezanec (posledično) tudi ni uporabil določbe 7. člena ZDIJZ (t. i. delni dostop). Vse podatke iz zahtevanih dokumentov, glede katerih je IP ugotovil obstoj izjeme poslovne skrivnosti, je mogoče s prekritjem enostavno izločiti iz dokumentov ter prosilko seznaniti s preostalimi deli dokumentov, ne da bi to ogrozilo zaupnost poslovnih skrivnost.

4. Tožeča stranka vlaga tožbo iz razlogov zmotne uporabe materialnega prava, bistvenih kršitev določb postopka ter zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja po 1.- 3. točki prvega odstavka 27. člena Zakona o upravnem sporu (ZUS-1). Sodišču predlaga, da tožbi ugodí ter izpodbijano odločbo spremeni tako, da se pritožbo in s tem zahtevó prosilke za dostop do informacij javnega značaja v celoti zavrne kot neutemeljeno oziroma podredno, da izpodbijano odločbo odpravi in zadevo vrne Informacijskemu pooblaščenču v nov postopek, v obeh primerih pa naloži toženi stranki, da mora tožeči stranki plačati vse stroške postopka. Tožeča stranka je z izpodbijano odločbo prizadeta v svojih pravicah in pravnih koristih, ker bi ji z nezakonitim razkritjem zaupnih podatkov nastala nepopravljiva škoda. Meni, da zahtevanih dokumentov prosilki ni dolžna posredovati, saj navedena dokumentacija niti v delu, ki ga je tožeča stranka dolžna razkriti, ne predstavlja informacije javnega značaja oziroma gre v vsakem primeru za izjemo od dostopa

do informacij javnega značaja. Bistvo sponzorstva je, da se sponzorirani zaveže za nasprotno dajatev izvesti določene aktivnosti in na ta način podpreti oz. sodelovati v tržni komunikaciji sponzorja, pri čemer je sponzorstvu običajno, da se sponzorirani zaveže delovati nasproti javnosti. Kljub temu, da je v primeru dodeljevanja testnih TK naprav mogoče zaslediti določene elemente sponzorstva, ki jih navaja Informacijski pooblaščenec, pa je le-ta v izpodbijani odločbi ponovno zmotno uporabil materialno pravo, saj je prezrl bistveni element sponzorstva, ki ga v konkretnem primeru dodeljevanja testnih TK naprav in omogočanja storitev ni mogoče zaslediti. Bistveni element sponzorstva je povezljivost oz. identifikacija med sponzorirancem in sponzorjevim imenom oz. izdelkom/ storitvijo. Na podlagi sponzorskega razmerja namreč sponzor zagotavlja določeno materialno ali finančno podporo sponzorirancu, od njega pa pridobi korist v obliki promocijske strategije, preko katere sponzoriranec zagotavlja prepoznavnost imena, proizvoda oz. storitve sponzorja. Pri tem je ključen tudi stik z javnostjo oz. publiciteta. Prispevek sponzoriranca je torej v tem, da izkorišča neko svojo osebno lastnost (npr. dosežke oz. medijsko prepoznavnost. ipd.) za promocijo imena sponzorja. Navedeno izhaja tudi iz sodbe št. II Cp 1704/2014. Ob tem je potrebno dodati tudi, da je naslovno sodišče že v sodbi št. I U 390/2015-11 pojasnilo, da sam namen promocije in neodplačnost testiranja ne zadoščata za utemeljitev, da gre za sponzorski pravni posel, pri čemer po presoji tožeče stranke Informacijski pooblaščenec v izpodbijani odločbi ni pojasnil nobenih dodatnih kriterijev, na podlagi katerih bi bilo mogoče dodeljevanje TK naprav v testne namene šteti kot obliko sponzorstva. Kot že rečeno, tožeča stranka svojo osnovno dejavnost telekomunikacij opravlja kot pridobitno dejavnost na trgu in je zainteresirana pridobiti odziv uporabnikov, zato preko svojih zaposlenih in drugih, zunanjih uporabnikov testira, promovira in prikazuje delovanje telekomunikacijskih priključkov, naprav in storitev. Tožeča stranka zato skladno s Pravilnikom o dodeljevanju in uporabi testnih elektronskih komunikacijskih priključkov z dne 31. 3. 2014 dodeljuje v uporabo testne TK priključke, testne TK naprave in omogoča uporabo testnih TK storitev, pri čemer je po opravljenem testiranju zunanji uporabnik dolžan tožeči stranki v roku osmih (8) dni predložiti pisno poročilo o opravljenem testiranju in vrniti dodeljen testni TK priključek in/ali TK napravo in/ali podobno. Ob prenehanju pravice zunanjega uporabnika do uporabe testnega TK priključka in testne storitve, se zunanjemu uporabniku začnejo zaračunavati storitve po veljavnem ceniku družbe, če uporabnik testnega priključka ne vrne (12. člen Pravilnika); naprava pa se uporabniku zaračuna po dejanski knjigovodski vrednosti na dan prenehanja pravice do uporabe testne TK naprave (13. člen Pravilnika). Dodeljevanje testnih priključkov ne vsebuje bistvenih elementov sponzorstva, ki so v promociji sponzorja v razmerju do javnosti, in sicer na podlagi povezljivosti oz. identifikacije med sponzorirancem in sponzorjevim imenom oz. izdelkom/ storitvijo; prav tako pa tudi ne zasleduje namena sponzorstva, temveč se testiranja uporablja izključno za interne potrebe

tožeče stranke. Ekstenzivno razlogovanje Informacijskega pooblaščenca, t.j. da je kakršnokoli obliko zagotovitve brezplačne uporabe določenega izdelka/storitve uporabniku potrebno šteti kot obliko sponzorstva oz. donacije, četudi gre zgolj za interne potrebe testiranja z namenom pridobitve povratne informacije gospodarskega subjekta, bi po presoji tožeče stranke tudi znatno poseglo v svobodno gospodarsko pobudo gospodarskih subjektov na trgu; razkritje informacij, ki se nanašajo na tovrstne oblike v fazi testiranja in uvajanja določenih novih storitev ali proizvodov pa bi lahko znatno ogrozilo konkurenčni položaj gospodarskih subjektov, saj bi omogočilo dostop do tržno občutljivih podatkov njihovim konkurentom. Dodeljevanje testnih naprav oz. priključkov prav tako ne vsebuje bistvenih elementov donatorstva, saj je ključni element donatorstva ta, da ne vsebuje povračila oz. protistoritve (donator v zameno ne pridobi nobenih trženjsko marketinških koristi); prav tako gre pri donaciji za zagotovitev določenih sredstev brez obveznosti vračila. Glede na navedeno v konkretnem primeru ni mogoče govoriti o pravnih učinkih sponzorstva ali donatorstva v smislu ZDIJZ, zaradi česar je Informacijski pooblaščenec napačno ugotovil dejansko stanje in zmotno uporabil materialno pravo, zlasti pri razlagi 6.a člena ZDIJZ, saj zahtevanih informacij ni mogoče opredeliti kot informacij javnega značaja. Navedeno predstavlja tožbeni razlog nepopolno ugotovljenega dejanskega stanja po 3. točki prvega odstavka 27. člena ZUS-1 in tožbeni razlog zmotne uporabe materialnega prava po 1. točki prvega odstavka 27. člena ZUS-1. Ne glede na stališče, ki ga je že zavzelo naslovno sodišče v sodbi št. I U 390/2015-11, tožeča stranka še vedno meni, da ni zavezanec za dostop do informacij javnega značaja iz 4.a člena ZDIJZ. Zaradi odvzema glasovalnih pravic z odločbo ATPV in ob upoštevanju preostalih deležev delničarjev tožeče stranke, osebe javnega prava od dokončnosti navedene odločbe ATPV (in do odsvojitve delnic ali podaje prevzemne ponudbe) dalje nimajo možnosti izvajati prevladujočega vpliva v tožeči stranki ne glede na siceršnje imetništvo delnic. Golo dejstvo, da Republika Slovenija razpolaga z večinskim deležem vpisanega kapitala v tožeči stranki, ne omogoča izvrševanja glasovalnih pravic in s tem izključuje vsakršno možnost izvajanja prevladujočega vpliva v smislu določbe drugega odstavka 1.a člena ZDIJZ. Tožeča stranka ponovno izpodbija odločbo Informacijskega pooblaščenca iz razlogov prepovedi povratne uporabe zakona, saj se zahtevana dokumentacija, ki jo mora skladno z izpodbijano odločbo posredovati prosilki, v večini nanaša na obdobje pred uveljavitvijo ZDIJZ-C, ki je razširil kategorijo zavezanih organov po tem zakonu na subjekte pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Kot že pojasnjeno v obrazložitvi tožbe z dne 3. 3. 2015 (na katero se tožeča stranka v izogib ponavljanju v celoti sklicuje), v določbah ZDIJZ ni nikjer izrecno določeno, da se katerakoli določba tega zakona uporablja retroaktivno, navedeno pa ne izhaja niti iz zakonodajnega gradiva oz. vladnega predloga ZDIJZ-C. V gradivu predlagatelja tudi ni mogoče najti posebne utemeljitve povratne veljave zakona z vidika doseganja javne koristi za povratno učinkovanje sporne zakonske določbe

oziroma morebitna retroaktivna uporaba določba petega odstavka 1.a člena ZDIJZ nikjer ni posebej obrazložena. Glede na navedeno obveznost razkritja zahtevanih informacij nastalih pred uveljavitvijo ZDIJZ-C, tj. pred dnevom 17. 4. 2014, ne obstoji, saj za retroaktivno veljavo in uporabe sporne zakonske določbe niso izpolnjeni ustavno predpisani pogoji. Informacijski pooblaščenec kot nesporno ugotavlja, da zahtevana dokumentacija izpolnjuje t. i. subjektivni kriterij za obstoj poslovne skrivnosti, da pa je treba v konkretnem primeru določene, osnovne podatke o sklenjenih pravnih poslih, razkriti, ker predstavljajo absolutno javne podatke (prvi odstavek 6.a člena ZDIJZ). V zvezi z navedenim tožeča stranka pojasnjuje, da navedene določbe v konkretnem primeru ni mogoče uporabiti, ker v konkretnem primeru ne gre za sponzorske oziroma donatorske pogodbe ali druge pogodbe z enakim učinkom. Ker je tudi Informacijski pooblaščenec v odločbi prišel do zaključka, da zahtevana dokumentacija predstavlja poslovno skrivnost tožeče stranke, je potrebno že iz tega razloga pritožbo prosilke zavrniti. Tudi sicer, kot izhaja iz tretjega odstavka 6.a člena ZDIJZ, pa tožeča stranka lahko zavrne tudi dostop do osnovnih podatkov o poslih iz 4.a člena ZDIJZ, če izkaže, da bi razkritje huje škodovalo njihovem konkurenčnemu položaju na trgu. Tožeča stranka, ki je sicer gospodarska družba v državni lasti, ni nosilka javnih pooblastil, ne izvaja oblastne funkcije in ni posredna ali neposredna porabnica proračunskih sredstev, temveč ustvarja prihodek z izvajanjem pridobitne dejavnosti na trgu. Poslovne informacije tožeče stranke bi na podlagi izpodbijane odločbe postale na voljo domačim in tujim konkurentom, kar bodo slednji lahko s pridom uporabili v škodo konkurenčnega-položaja tožeče stranke. Poleg tega, da bi se z razkritjem zahtevane dokumentacije poslabšal konkurenčni položaj, pa se s tem znižuje tudi tržna vrednost tožeče stranke. Na podlagi vsega navedenega tožeča stranka ugotavlja, da so podane vse predpostavke, da naslovno sodišče v predmetni zadevi skladno z določbami 65. člena ZUS-1 odloči v sporu polne jurisdikcije.

5. Tožena stranka v odgovoru na tožbo poudarja, da je treba pri vprašanju, ali ima določen pravni posel učinek sponzorstva oz. donatorstva po ZDIJZ izhajati iz pravne teorije in prakse, v okviru katere so se izoblikovali kriteriji, ki opredeljujejo, kdaj je mogoče govoriti o sponzorski in donatorski pogodbi. Ker je bil namen novele ZDIJZ-C krepitev transparentnosti in odgovornega ravnanja pri upravljanju z javnimi sredstvi in s finančnimi sredstvi poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava in ob dejstvu, da je zakonodajalec sponzorske in donatorske pogodbe opredelil kot absolutno javne informacije, je logičen zaključek, da lahko zgolj »odprta« definicija sponzorske pogodbe zadosti potrebi ZDIJZ. Tožena stranka se strinja s tožečo stranko, da je tudi »povezljivost« med sponzorirancem in sponzorjevim imenom oz. izdelkom/storitvijo« eden izmed pozitivnih kriterijev za opredelitev pravnega posla kot sponzorstvo, saj je slednje zaznala tudi tožena stranka v zgoraj navedenih bistvenih elementih sponzorstva (tretja alineja), le da ga ni tako poimenovala. Ta element

»povezljivosti« je tožena stranka ugotovila tudi v obravnavanih pravnih poslih, saj so uporabniki novinarji, medijske hiše, ki imajo nedvomno tesen stik z javnostjo oziroma s publiciteto in lahko s svojim položajem zagotovijo promocijo sponzorja, zato je trditev tožeče stranke, da element povezljivosti v obravnavanih primerih ni podan, neutemeljena. Zaradi navedenega tudi ni mogoče slediti navedbam tožeče stranke, da se je testiranje izvajalo izključno za »interne« potrebe tožeče stranke, saj je težko verjeti, da bi bili v takem primeru uporabniki novinarji in medijske hiše. Ker je tožena stranka ugotovila, da se zahtevani dokumenti nanašajo na sponzorske oziroma donatorske oziroma druge pravne posle, s katerimi se dosega enak učinek, se do možnosti nastanka škode na konkurenčnem položaju tožnice niti ni opredeljevala, kar je tudi jasno zapisala v obrazložitvi izpodbijane odločbe, saj gre za izjemo iz tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ. Javni interes po razkritju osnovnih podatkov iz pravnih poslov, ki obsegajo donatorske, sponzorske, svetovalne, avtorske ali druge intelektualne storitve ali druge pravne posle, s katerimi se dosega enak učinek, je tolikšen, da prevlada nad interesom poslovnega subjekta pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava na tem, da mu ne nastane hujša škoda na njegovem konkurenčnem položaju na trgu. Sodišču predlaga, da tožbo v celoti zavrne.

6. Stranka z interesom (prosilka) na tožbo in odgovor na tožbo ni odgovorila.

K I. točki izreka:

7. Sodišče je s sklepom št. I U 1149/2015-10 z dne 4. 4. 2016 prekinilo postopek v tem upravnem sporu do odločitve Ustavnega sodišča Republike Slovenije o zahtevi za oceno ustavnosti petega odstavka 1.a člena, 1. alineje prvega odstavka 4.a člena in prvega odstavka 6.a člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ). Ker je Ustavno sodišče z odločbo št. U-I-52/16-17 z dne 12. 1. 2017 odločilo, da peti odstavek 1.a člena in prvi odstavek v zvezi s tretjim in četrtim odstavkom 6.a člena ZDIJZ nista v neskladju z Ustavo RS, je sodišče na podlagi 50. člena ZUS-1 sklenilo, da se prekinjeni postopek nadaljuje.
8. Pred odločanjem v konkretnem primeru je sodišče počakalo tudi na odločitev Sodišča EU v zadevi C-215/17, v kateri je Sodišče EU v okviru predhodnega odločanja med drugim odgovorilo na vprašanje Vrhovnega sodišča RS ali lahko nacionalna ureditev dopušča neomejen (absoluten) dostop do vseh podatkov iz avtorskih in svetovalnih pogodb, tudi če so te opredeljene kot poslovna skrivnost, in sicer zgolj za subjekte pod prevladujočim vplivom države, ne pa tudi za ostale zavezance, ki je relevantno tudi v konkretnem primeru. Ker je SEU v zadevi C-215/17 dne 14. 11. 2018 izdalo sodbo, sodišče ugotavlja, da ne obstajajo več razlogi, ki bi še narekovali prekinitev postopka.

K II. točki izreka:

9. Tožba ni utemeljena.
10. Na podlagi petega odstavka 1.a člena ZDIJZ je poslovni subjekt pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava zavezanec za dostop do informacij javnega značaja iz 4.a člena ZDIJZ, ki so nastale kadarkoli v času, ko je bil pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Pri tem opredeljuje 4.a člen ZDIJZ informacijo javnega značaja pri poslovnem subjektu pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava precej ožje kot opredeljuje informacijo javnega značaja pri organu iz prvega odstavka 4. člena ZDIJZ. V primeru poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava je tako informacija javnega značaja med drugim informacija iz sklenjenega pravnega posla, ki se nanaša na izdatke poslovnega subjekta iz naslova sklenjenih sponzorskih, donatorskih in avtorskih pogodb in drugih pravnih poslov, s katerimi se dosega enak učinek. Dostop do zahtevane informacije javnega značaja poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava se, če gre za osnovne podatke o sklenjenih pravnih poslih iz prve alineje prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ, dovoli ne glede na določbe prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, ki določa, kdaj organ prosilcu zavrne dostop do zahtevane informacije. Poleg tega so kot absolutno dostopni podatki določeni osnovni podatki o poslih, ki se nanašajo na pravne posle, ki obsegajo donatorske, sponzorske, svetovalne, avtorske ali druge intelektualne storitve ali druge pravne posle, s katerimi se dosega enak učinek (tretji odstavek 6.a člena). Osnovni podatki o sklenjenih pravnih poslih pa obsegajo podatek o vrsti posla, o pogodbenem partnerju (za pravno osebo: naziv ali firma, sedež, poslovni naslov in račun pravne osebe, za fizično osebo: osebno ime in kraj bivanja), o pogodbeni vrednosti in višini posameznih izplačil, datum in trajanje posla ter enake podatke iz aneksa k pogodbi (prvi odstavek 6.a člena). Zahteva prosilke se v konkretnem primeru nanaša na razkritje sponzorskih in donatorskih pogodb v obliki blaga in storitev, ki so bile v letu 2012-2014 dane političnim strankam, novinarjem – medijskim hišam in javnim uslužbencem. Po presoji sodišča je tožena stranka v ponovljenem postopku v celoti sledila tudi napotkom sodišča v sodbi št. I U 390/2015 in v zadostni meri opredelila in dovolj obrazložila kriterije, ki so bili pravno odločilni za presojo, ali ima nek pravni posel učinke sponzorstva oziroma donatorstva. Zato sodišče z obravnavanega vidika ne bo ponavljalo razlogov za odločitev (drugi odstavek 71. člena ZUS-1).
11. Temu sodišče zgolj dodaja poudarek, kot je izpostavila že tožena stranka v odgovoru na tožbo, da je tožeča stranka novinarje, medijske hiše in politične stranke izbrala v smislu elementa povezljivosti, kateri pa po pavšalni trditvi tožeče stranke naj ne bi bil podan. Ker je namen ZDIJZ povečati oziroma zagotoviti čim večjo obveščenost javnosti o delovanju zavezancev (drugi odstavek 2. člena ZDIJZ) in se tudi izjeme od dostopa ne razlagajo široko, je pomemben del dokaznega bremena v takih primerih tudi na zavezancih, da dokažejo, da ni šlo za sponzorske ali donatorske posle, ter da so bili upravičenci do testnih naprav in

impulzov izbrani brez kriterijev, ki bi jih bilo mogoče povezati s sponzorskimi ali donatorskimi cilji. Zahtevani podatki zato predstavljajo, po zgoraj citiranih določbah ZDIJZ, absolutno dostopne informacije javnega značaja, ko gre za poslovne subjekte pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Zakon pri tem ne dopušča izjem niti po 6. členu niti po tretjem odstavku 6.a člena ZDIJZ, katerih obstoj uveljavlja tožena stranka z trditvijo, da bi razkritje huje škodovalo njenemu konkurenčnemu položaju na trgu.

12. Sodišče ugotavlja, da je Ustavno sodišče v odločbi št. U-I-52/16-17 presojalo prvi in tretji odstavek 6.a člena ter peti odstavek 1.a člena ZDIJZ z vidika prvega odstavka 74. člena URS in odločilo, da izpodbijane določbe ne posegajo nesorazmerno v svobodno gospodarsko pobudo. Opredelilo se je do pravnih vprašanj, ki so relevantna tudi za predmetni sodni postopek, in sicer tako do vprašanja, kdo je zavezanec, kot tudi do vprašanja, kako določiti pravne posle, ki so absolutno in brezpogojno dostopni prosilcem (njihovi osnovni podatki) in vprašanja omejevanja svobodne gospodarske pobude in podjetniške svobode. Ustavnost veljavne ureditve pa je presodil tudi z vidika zaupanja v pravo (2. člen URS) in načela enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena URS). Ker je Ustavno sodišče RS že opravilo presojo ustavnosti določb, ki so sporne za stranke tudi v tem sodnem postopku, se sodišče do tega vprašanja ni še enkrat opredeljevalo, temveč sledi argumentaciji navedeni v predmetni odločbi Ustavnega sodišča.
13. Tožeča stranka v tožbi ugovarja, da sama ni zavezanec za dostop do informacij javnega značaja (v nadaljevanju IJZ), saj so ji bile odvzete glasovalne pravice z odločbo ATVP. Predmetni ugovor je tožeča stranka uveljavljala že v predhodnem postopku, v katerem ji je sodišče v sodbi št. I U 390/2015 že pojasnilo, zakaj ugotavlja, da je zavezanka za dostop do IJZ. Tedaj je navedlo: „*Glede na namen določitve novih zavezancev po ZDIJZ, razviden iz obrazložitve predloga ZDIJZ-C, za razlago 1.a člena tega zakona torej ni bistveno, ali osebe javnega prava dejansko izvajajo prevladujoč vpliv, temveč, kot pravilno navaja upravni organ, da bi ga glede na večinski delež lahko izvajale. Razlogi, zakaj tega vpliva ne izvajajo, pa so lahko različni, eden izmed njih je lahko tudi odločba, izdana na podlagi Zakona o prevzemih. Da bi taka odločba sama po sebi izpodbila domnevo o prevladujočem vplivu oseb javnega prava, ki imajo v gospodarski družbi večinski delež, zakon ne določa. Takega učinka ji tudi po presoji sodišča ni mogoče pripisati, nenazadnje tudi zato, ker je ponovna pridobitev glasovalnih pravic glede na določbe Zakona o prevzemih in glede na izrek odločbe Agencije za trg vrednostnih papirjev, na katero se tožnica sklicuje, odvisna od ravnanja subjektov, na katere je naslovljena omenjena sankcija.... Glede na to, da med strankama ni sporno, da ima Republika Slovenija v tožnici (neposredno in posredno) večinski delež vpisanega kapitala, je tudi po presoji sodišča pravilno stališče upravne organa, da je tožnica zavezanka po ZDIJZ-C. Na drugačno*